

СТАНОВИЩЕ

Бюл. 6 ЧЧ
22.11.19

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор” по: област на висше образование **3. Социални, стопански и правни науки**, професионално направление **3.8. Икономика**, докторска програма „**Икономика и управление**”/селско стопанство /

Автор на дисертационния труд: АРДИАНА ЕМУРЛАХ БУНЯКУ, докторант в задочна форма на обучение към катедра „Икономика” при Аграрен университет – Пловдив

Тема на дисертационния труд: „РОЛЯТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ СЧЕТОВОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА РАЗВИТИЕТО НА АГРАРНИЯ СЕКТОР В СТРАНИТЕ ОТ ЗАПАДНИТЕ БАЛКАНИ“

Становището е изготвено от: Доц. д-р ДИМО АТАНАСОВ АТАНАСОВ, Аграрен Университет – Пловдив, област на висше образование: **3. Социални, стопански и правни науки**, професионално направление: **3.8 Икономика**, научна специалност: „**Икономика и управление**”, определена за член на научното жури със заповед № РД-16-1090/17.10.2019 г. от Ректора на АУ-Пловдив.

1. Актуалност на проблема.

Устойчивото развитие на аграрния сектор се обуславя от много фактори, като от съществено значение е синхронизацията на предприятията с институционалната динамика. Управленските стратегии трябва да са гъвкави по отношение на законодателството, особено в областта на данъчно-осигурителните аспекти и да отразяват спецификата на стопанските субекти в съответния отрасъл и във всяка страна. В новите страни-членки на ЕС и още повече в кандидатстващите за присъединяване към общността, променящата се институционална среда подлага на сериозен стрес счетоводните фирми, които трябва да защитават интереса на своите клиенти, но и да спазват съответната нормативна уредба.

Професионалните счетоводни организации поддържат счетоводната и одиторската професия и адаптирайки ги към световните и европейските стандарти, гарантират професионалното обслужване на своите клиенти, което е предпоставка за устойчивото им развитие.

2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта е формулирана в уводната част, а в методологичната е разгърната и допълнена с подходите на дисертационното изследване, неговият дизайн, обхват и източници на информация. Добре обосновани от научна гледна точка са и методите за анализ, като основна роля изпълняват дискриптивните и статистическите методи. Предвид особеностите на страните от Западните Балкани, професионалните счетоводни организации от които са обект на изследването, добре са формулирани и научните хипотези. Всичко това е позволило на докторанта да проведе дисертационното си изследване, да постигне заложените цели и да представи аналитични заключения.

3. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е в обем от 178 страници и включва увод, четири глави, заключения, препоръки, приложения и литература. Тази структура е позволила на докторанта да представи своето изследване, а таблиците 13 на брой и фигуранте – 10 на брой допринасят допълнително за онагледяването на получените резултати. Акуратно, под всяка таблица или фигура е представен източникът на информация.

4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Първата глава от изследването е озаглавена "Теории на управлението" и в нея освен че се синтезират някой от добрите управленски практики на корпоративно ниво, се обръща внимание и на ролята на професионалните счетоводни организации за изграждането и поддържането на капацитета на счетоводителите и одиторите, което има косвена връзка и с хармоничното развитие на агробизнеса в страните от Западните балкани.

Във втора глава "Методология на изследването" е описан използваният методически инструментариум – цел, методи, обхват, дизайн, източници на информация, предмет и обект на изследването, хипотези и др.

В трета глава е направен анализ на институционалната рамка на професионалните счетоводни организации в шест държави от Западните Балкани – Косово, Албания, Сърбия, Босна и херцеговина, Македония и Черна гора.

В четвърта глава на изследването се прави задълбочено представяне на структурата на професионалните счетоводни организации в Косово. Добрите практики на управление са изведени като модели, които могат да се адаптират и за другите страни от Западните Балкани. Тествани са хипотезите, заложени в методиката. Изведени са резултатите. Направен е анализ.

В изводите от изследването, докторантът обобщава множеството предизвикателства пред професионалните счетоводни организации, най-вече произтичащи от правната, икономическата и културната среда в страните от Западните Балкани. Честите промени, резултат от хармонизацията на нормативната уредба, усложняват и затрудняват процеса на тяхното адаптиране и функциониране. Добре обосновани са и препоръките, които се отправят за бъдещото развитие на професионалните счетоводни организации, с оглед гарантиране както устойчивостта на бранша, така и на секторите, които обслужва, включително и селското стопанство.

5. Приноси на дисертационния труд.

Приемам представените в автореферата приносни моменти, които могат да се разделят на:

- теоретико-методологични

1. Изяснена е същността на корпоративното управление, както и на принципите и подходите за постигане на добри управленски практики;
2. Разработена е концептуална рамка за анализ и оценка прилаганите принципи за постигане на добри управленски практики при професионалните счетоводни организации;

- практико-приложни

3. Анализирани са прилаганите принципи за постигане на добри управленски практики при професионалните счетоводни организации в шест страни от Западните Балкани
4. Формулирани са препоръки за подобряване на корпоративното управление в сектора.

6. Критични бележки и въпроси.

Представеният дисертационен труд е едно цялостно и завършено научно изследване с класическа структура. Логически и последователно са обвързани теоретичните постановки, методическият инструментариум, изследването на професионалните счетоводни организации в шест страни от Западните Балкани и анализа на ролята им за устойчивото развитие на аграрния сектор. Нямам сериозни критики към разработената дисертация, но очаквах да видя по-ясен и задълбочен сравнителен анализ за работата на професионалните счетоводни организации в изследваните шест държави и собственото виждане на докторанта какво и как трябва да се промени, за да ги направи по-ефективни и по-полезни за практиката и за аграрния сектор. В тази насока е и въпросът, който искам да задам:

Как са най-съществените сходства и различия в работата на професионалните счетоводни организации в шестте анализирани страни от Западните Балкани?

7. Публикувани статии и цитирания.

Публикациите, свързани с тематиката на дисертационния труд и представени в документите по защита на ОНС „Доктор“ са общо шест, пет от които самостоятелни и 1 в съавторство. Чрез тях, докторантът натрупва изискуемият минимум от 30 точки. Справка за цитиранията не е представена. Авторефератът съответства на структурата и логическата последователност на дисертационният труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на АУ-Пловдив за неговото приложение, което ми дава основание да гласувам **ПОЛОЖИТЕЛНО** за присъждането на **Ардиана Емурлах Буняку** на научната и образователна степен „доктор“ в професионално направление 3.8. „Икономика“, по научна специалност „Икономика и управление (селско стопанство)“.

Дата: 15.11.2019 г.
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:

(доц. д-р Димо Атанасов)

